

Het Recht: Berechting Hoefdraad is onvermijdelijk

Waarom de vervolging en berechting van Hoefdraad en Wijnerman, ondanks een parlementaire beslissing om dat tegen te gaan, alsnog zal moeten plaatsvinden!

De overschrijding van de leningenplafonds veroorzaakt een zware aantasting van de bestaansmiddelen van de burgers van Suriname. Voorgaande conclusie is gebaseerd op het feit dat het saldo van het financieringstekort van de Staat jarenlang structureel een economisch onacceptabele en onverantwoorde omvang heeft, waardoor de Staat genoodzaakt was/ is de schuldlasten te dekken met nieuwe schulden. Hierdoor heeft de staat zichzelf in het nauw gedreven en moest overgaan tot monetaire financiering met als gevolg een toename van de inflatie en devaluatie van de Surinaamse munt, waardoor de armoede verergert.

Voorgaande handelingen resulteren namelijk in een waardedaling van de koopkracht van het inkomen en van het spaarvermogen van de burgers van Suriname. Sinds 2010 hebben de burgers een daling van de koopkracht van minimaal 70 % moeten incasseren, terwijl de maximaal aanvaardbare waardedaling hoogstens 18 % zou mogen zijn ingeval van goed openbaar bestuur. Met andere woorden, het beleid van de regering Bouterse heeft aldus tot een zware aantasting van de beschermende belangen van de burgers van Suriname geleid, dat is een disproportionele aantasting van de beschermende belangen van de burgers zonder legitieme rechtvaardiging, dus veronachtzaming van de zorgplicht.

Uit de feiten en omstandigheden is gebleken dat aan Hoefdraad en Wijnerman kan worden tegengeworpen dat zij zich moedwillig hebben schuldig gemaakt aan de overtreding van de Wet op de Staatsschuld en eveneens aan het overtreden van artikel 424 van het Wetboek van Strafrecht, omdat de verantwoording van de omvang van de schulden gegrond is op onjuiste c.q. valselijk opgemaakte rapporten afkomstig van het Bureau voor de Staatsschuld.

Thans is er door de wijziging van de Wet op de Staatsschuld de mogelijkheid voor de Minister van Financiën, de heer Gilmore Hoefdraad, geschapen onbeperkt schulden aan te gaan. Ook is de hoogte van de op te leggen straf bij overschrijding van de leningenplafonds verlaagd, o.a. is de straf van tien jaren verlaagd naar twee jaren en is er geen sprake meer van het opleggen van een boete aan de minister.

Met betrekking tot de mogelijke straffeloosheid dan wel vervolging en berechting van de ambtsdragers is het wenselijk de contouren van het geldend recht de revue te laten passeren.

Randvoorwaarden die gelden bij het nemen van een beslissing tot vervolging en berechting:

1. Het wettelijk systeem vereist dat straffeloosheid geen rechtvaardiging kan hebben, dus dat straffeloosheid niet kan worden uitgesloten. Immers, het *nulla poena sine lege* beginsel impliceert dat niemand kan worden berecht zonder een daartoe vaststaande strafbare regeling. In de rechtsdoctrine staat deze norm bekend als het legaliteitsbeginsel. Dit beginsel is gegrond op een *a contrario redenering* in het proces van rechtsvinding. Dit impliceert dat ingeval een verdenking van het gepleegd hebben van een strafwaardige gedraging van een individu bestaat, het Openbaar Ministerie gehouden is tot de uitvoering van de hiertoe wettelijk voorziene vervolging en berechting. Het wettelijk systeem kan en mag op generlei wijze worden ondermijnd vanwege de instandhouding van de rechtsstaat;
2. Ingeval De Nationale Assemblée het verzoek van de Procureur Generaal tot het verkrijgen van een beslissing tot vervolging en berechting van Hoefdraad en Wijnerman in behandeling zal nemen, zoals is bepaald in de Wet In Staat van Beschuldigingstelling Politieke Ambtsdragers, dan zal het beslissingsproces op een zodanige wijze dienen te geschieden dat de *schijn van bevoordeling of benadeling* van de ambtsdragers wordt vermeden. Dit

beslissingsproces is toetsbaar aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur c.q. algemene beginselen van behoorlijke wetgeving. Daarbij zal De Nationale Assemblée in haar oordeelsvorming in het bijzonder gehouden zijn de volgende toetsen te hebben uitgevoerd om te voorkomen dat er inbreuk op de fundamentele rechten van de burgers van Suriname wordt gemaakt, namelijk:

- A. Toetsing aan de legaliteits: inbreuk moet voorzien zijn bij wet;
- B. Toetsing aan de proportionaliteits: inbreuk moet noodzakelijk zijn in een democratische samenleving;
- C. Toetsing aan de finaliteits: de inmenging moet een legitiem doel nastreven.

Voorgaande toetsingen behoren plaats te vinden omdat eveneens de algemene beginselen van behoorlijk bestuur/wetgeving, zoals het zorgvuldigheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel, in acht moeten worden genomen. De jurisprudentie leert dat indien een beslissing van een staatsorgaan in strijd met voorgenoemde beginselen heeft plaatsgevonden, de betreffende beslissing door de rechter als onrechtmatig is gekwalificeerd, ook vanwege veronachtzaming van de **zorgplicht** verbonden aan de fundamentele rechten van de mens. De ontstane onrechtmatigheid heeft als implicatie dat de rechtsgevolgen van de beslissing (Hoefdraad en Wijnerman niet te vervolgen en te berechten) van De Nationale Assemblée **niet** intreden;

- 3. Als de Procureur Generaal een vervolging en berechting gegrond op een onrechtmatige beslissing van De Nationale Assemblée nalaat, dan zal deze beslissing eveneens als onrechtmatig worden gekwalificeerd. Immers, het gebruik maken van een onrechtmatig besluit van De Nationale Assemblée heeft als conclusie dat de Procureur Generaal misbruik maakt van bestuurlijke bevoegdheden (détournement de pouvoir; misbruik van macht) en dat is zelfstandig beschouwd eveneens een onrechtmatige daad;
- 4. Zowel De Nationale Assemblée, alsook de Procureur Generaal, dienen te beseffen dat een inbreuk op de fundamentele rechten van de mens, zoals is vastgelegd in het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten (afgekort: IVBPR) en het Amerikaans Verdrag voor de Rechten van de Mens, moet onder alle omstandigheden worden voorkomen (zie o.a. artikel 2 lid 3 van het IVBPR). Beide staatsorganen zijn gebonden zorg te dragen voor daadwerkelijk rechtsherstel, en bij niet naleving daarvan heeft de burger het geboorterecht om ten behoeve van de vereiste rechtsbescherming een beroep te doen op de rechter.

Ondanks de gewijzigde Wet op de Staatschuld en ongeacht de niet-consciëntieuze response op de petitie van oppositionele en nieuwe politieke partijen en van de vakbeweging, zal het recht zegevieren en veroorzaken dat schuldige ambtsdragers worden vervolgd en worden berecht!

Anand Biharie
Stichting CPAS